

Folkpartiet Liberalerna

Ockelbo 1 oktober 2012

Kommunfullmäktige i Ockelbo

Reservation

Majoritetsstyre

I syfte att stärka den demokratiska processen i kommunfullmäktige ville vi i folkpartiet att det skulle utredas och därefter eventuellt införas ett majoritetsstyre i kommunen.

Denna fråga är ett led i vår strävan att vitalisera fullmäktige och svaren och eller lösningarna kan i vissa fall innebära större organisationsförändringar medan i andra fall enbart innebära en utveckling av arbetsformer inom den befintliga organisationen.

Ett majoritetsstyre skulle innebära att den politiska majoriteten besätter alla platser i kommunstyrelsen. Övriga nämnder, utskott och bolag påverkas inte.

Med ett majoritetsstyre skulle det bli tydligare vem som fattar beslut och med det också ge större möjligheter för medborgarna att utkräva ansvar, det kan ju komma tider då den nuvarande fördelningen i fullmäktige ändras.

Med ett införande av majoritetsstyre blir fullmäktige den politiska arena där majoritet och opposition möts i öppen debatt. Detta kan medföra att medborgarna får ökade möjligheter till insyn i politiken.

Vi tror även att den politiska debatten i det enda direkt folkvalda organet, kommunfullmäktige, därmed kan vitaliseras. Idag finns det ingen debatt i fullmäktige utan i bästa fall något som kan liknas med enstaka monologer.

Detta har kallats än det en och än det andra i media men intressant nog så motionerade samtliga partier i Gävles fullmäktige (fp, s, m, v, c, mp och sd) om samma sak redan 2009.

Detta är nu inget nytt. Redan i början av 1970-talet publicerades ett Betänkandet Kommunalt samlingsstyre eller majoritetsstyre? i samband med grundlagsreformerna.

Folkpartiet Liberalerna

Under åren 2005–2007 drev Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, projektet Brytpunkt. En av förnyelseidéerna som lades fram i rapporten "Brytpunkt- politikens roll i framtiden" var att skapa möjlighet för intresserade kommuner och landsting att införa majoritetsstyre.

Även nu senast betänkandet "Vital kommunal demokrati" (SOU 2012:30) där *Kommittén för förstärkning av den kommunala demokratins funktionssätt* haft i uppdrag att utreda behovet av förändringar i framförallt kommunallagen för att förbättra fullmäktiges och nämndernas funktionalitet och därigenom förstärka den kommunala demokratins funktionssätt.

Kommittén föreslår därför att det införs en lag om försöksverksamhet med majoritetsstyre i kommuner och landsting under perioden 30 juni 2013–31 december 2022. De remissvar jag tagit del av är positivt inställda till en sådan lagförändring.

Och för att citera förre kommunfullmäktigeordförande i Gävle Carin Carlström (S), – Jag hade verkligen hoppats få vara med om att införa den här modellen, majoritetsstyre.

Om demokratin ska ha en framtid i kommunerna så måste det bli tydligare vem som står bakom de förslag som kommunstyrelsen överlämnar till fullmäktige.

Vi yrkar därför bifall till denna motion

Ockelbo, dag som ovan

Stig Mörtman
Folkpartiet Liberalerna

Folkpartiet Liberalerna

Ockelbo 1 oktober 2012

Kommunfullmäktige i Ockelbo

Reservation

Skapa en träffpunkt för politisk diskussion

Vid de senaste årens fullmäktigesammanträden har åhörarstolarna gapat väldigt tomma. I genomsnitt har det varit 5 åhörare per sammanträde och i flera fall har det varit personer som antingen genom sitt arbete eller genom sitt intresse redan är involverade i det politiska verksamheten

Politiker och medborgare behöver mötas – ofta och mycket. Om inte folk kommer till fullmäktigesamlingarna får väl fullmäktige besöka dessa!

Som ett led i vår strävan att vitalisera fullmäktige tror vi att en träffpunkt "framtidens" eller något liknande skulle kunna vara en sådan plats eller forum där kommuninnevånarna får tillfälle att, och på sina villkor, träffa politiker och kanske även tjänstemän över en kopp kaffe och diskutera aktuella frågor.

Träffarna ska därför hållas på olika platser runt om i kommunen, ett flertal gånger om året. Lämpligaste vore det att representanter för just det enda direkt folkvalda organet, kommunfullmäktige, tar sig an frågan och blir de som utvecklar ett lämpligt forum för kontakter mellan de folkvalda och kommuninnevånarna.

Tyvärr verkar vårt fullmäktige vara nöjd med hur saker och ting är eller hur ska det tolkas när exempelvis arbetsordningen inte har justerats på drygt 16 år. I näringslivet är förändringsvilja en överlevnads och konkurrens faktor. De som har förmågan att förändra lever vidare medan andra inte överlever.

Det har gjorts invändningar mot att presidiet, d.v.s. ordföranden och vice ordföranden, inte är ett kommunalrättsligt organ och därför inte ska ha en sådan roll!

Det är sant - enligt kommunallagen idag har fullmäktiges ordförande tilldelats det formella ansvaret för att leda fullmäktiges arbete. Däremot finns det inga föreskrifter om presidiets roll i att föra fullmäktiges arbete framåt.

Men då ska man också komma ihåg att kommunalrådet, som av många uppfattas som den mest inflytelserika aktören i kommunen, inte heller är ett kommunalrättsligt organ.

Folkpartiet Liberalerna

Rent kommunalrättsligt har kommunalrådet inte någon särställning. Kommunalrådet har alltså varken mer eller mindre ansvar än andra förtroendevalda. Skillnaden är enbart den att rådet utför sina uppgifter inom ramen för ett hel- eller deltidsuppdrag.

I betänkandet "Vital kommunal demokrati" (SOU 2012:30) har *kommittén för förstärkning av den kommunala demokratins funktionssätt* haft i uppdrag att utreda behovet av förändringar i framförallt kommunallagen för att förbättra fullmäktiges och nämndernas funktionalitet och därigenom förstärka den kommunala demokratins funktionssätt.

Kommittén anser att det finns starka skäl för att stärka presidietts roll. Det bör därför framgå av 5 kap. 6 § kommunallagen att fullmäktiges ordförande tillsammans med vice ordföranden utgör fullmäktiges presidium. På så sätt kan presidiet ges en mer aktiv roll när det gäller planeringen av fullmäktigearbetet och kontakterna med styrelsen.

Det finns bra exempel där man trots avsaknad av kommunalrättslig roll valt att närma sig medborgarna. I Orust – där arbetar fullmäktige mer utåtriktad i direktkontakt med Orustborna. "Det är vi i fullmäktige som är de folkvalda och då måste vi ju också ha kontakter med folk, så att de har möjligheter att påverka utvecklingen i kommunen", säger Bengt Torstensson (S), andre vice fullmäktigeordförande under förra mandatperioden.

I 10 år har fullmäktigeledamöterna i Norrbottensläns landsting avsatt tid för att vara ute och lyssna på medborgarnas behov. För att citera Britt Westerlund (S), landstingsråd och vice ordförande i landstingsstyrelsen, men dessförinnan fritidspolitiker i landstingsfullmäktige under 25 år. "Man tänkte, äntligen tid att få möta medborgare, äntligen möjlighet att kunna göra det. Helt plötsligt får jag göra det som jag är vald till, att lyssna på människornas behov".

Vidare har det anförts om att det redan finns ett forum "samverkan med byråden" och det är sant men mot det har vi två invändningar. Dels för att det är tveksamt om det finns resurser att driva forumet, åtminstone är det så det beskrivet i intresseanmälan pilotkommuner för serviceutveckling och dels för att det riskerar att bli en dubbelt filtrerad kontakt bybor-byrådtjänsteman-politiken. Det är lite som att abdikera inför politikens roll och förlita sig på tjänstemännen i denna fråga om att lyssna på medborgarnas behov.

Vi yrkar därför bifall till denna motion

Ockelbo, dag som ovan

Stig Mörtman
Folkpartiet Liberalerna